

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 16 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr.,
a treia-ora 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăre Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Numeri singuratici la 5 cr. se vând la »Tipografia«, soc. pe acțiun

Numeri singuratici la 20 bani se vând la librăria G. Căjan, Ploesti

O demonstrație.

Sibiu, 12 Aug. n.

(m.) Azi s'au petrec în capitala Ungariei evenimente caracteristice pentru sentimentul de loialitate al Maghiarilor, cu care în ziaristică și pretinderea se face atâta paradă, și caracteristice totodată pentru intoleranța maghiară.

Un general austriac, acum 51 de ani apără vitejeste o cetate contra rebelilor, cari detronaseră pe supremul lui șef, pe împăratul-Rege. El o apără până la ultima răsunare, ca un ade-vărat erou și rebelii numai după cădere-lui și a soților sei pot să devie stăpâni asupra cetății. Pentru această vitejie și fidelitate Monarhul ridică generalului și soților sei un monument acolo, unde a fost teatrul de luptă și al căderii lor glorioase.

Nimic mai natural decât aceasta, căci deaceia tronul trebuie să se înalțe pe temelii solide, pe temelii de legalitate, a ordinii publice și a tronului însuși, apoi de sigur jertfirea vitejească și cea dintâi sigur aceste merite.

Eată pentru-ace s'a ridicat monument lui Hentzi, (căci acesta e generalul), pe piața lui S. Gheorghe din cetatea Buda, pe care el o apărăse până la ultima răsunare.

Și mult timp a stat monumentul acolo, unde a fost ridicat; dar' cu cât șovinismul maghiar creștea, cu cât devenea mai maghiar creștea, cu atât mai mult era atacat și se pretindea nimicirea sau delaturarea lui.

În fine s'a făcut și aceasta în primăvara anului curent. S'a decis strămutarea lui. Nu știm, că s'a făcut aceasta sub presiunea șovinismului, sau din cauză că piața pe care se afla, trebuie nivelată. Destul, că s'a decis strămutarea.

A atunci însă șovinismul nesațios a formulat nouă pretenții. A pretins, ca osămintele celor de sub monument să fie transportate în cimitirul militar, unde să li-se ridice o simplă peatră sepulcrală, ear' monumentul, dacă nu poate fi nimicizat, să se ducă la Viena, unde să fie așezat în arsenal.

Aceste pretenții n'au fost luate în considerare. Ceea-ce pretindeau șovinismul ar fi fost o împietate și totodată s'ar fi alterat însemnătatea monumentului, de a servi de pildă și îndemn armatei în ce privește fidelitatea și lupta eroică a acelor, în a căror memorie s'a ridicat.

De aceea osămintele lui Hentzi și ale soților sei au fost exhumate și transportate în un nou mormânt, în curtea școlii de cadeti, și pe mormânt s'a ridicat monumentul strămutat.

Mormântul și monumentul vor fi sfințite azi de un preot militar și actual acesta se face cu o paradă militară, luând parte la ea trupele de armată comună și de honvezi, garnisonate în Budapesta. La actul sfințirii au fost provocați a se prezenta și ofițerii în rezervă, ear' Maiestatea Sa, supremul șef al armatei, este reprezentat prin Archiducele Iosif.

Dar' măsurile luate pentru săvârșirea actului de pietate, au turburat de nou capetele patrioților șoviniști. Îndată-ce s'a știut, că sfințirea se face cu paradă militară, s'a început agitația patriotică. De câteva zile zărele scot la iveală și comentează în ton pătimaș gravamilele »națiunei«.

Pe patrioți îi doare, că monumentul lui Hentzi este ridicat în curtea școlii militare, aducând aminte elevilor militari faptul lui Hentzi: vitejia și fidelitatea pentru împărat.

Îi doare, că jertfirea lui Hentzi se onorează într'atâtă, încât în memoria lui se face paradă militară.

Nu pot suferi, că la acest act sunt comandați și honvezii — armata maghiară! — și că ofițerii în rezervă și chiar

comandantul honvezilor, Archiducele Iosif încă asistă, acest din urmă reprezentând pe Monarhul.

Pentru toate acestea un potop de înjurări se descarcă asupra acelor, cari vătămă (!) în chipul acesta »națiunea«, și se înțelege, că în locul prim asupra armatei. Ear' ca treaba să fie și mai cu forțoiu, în un meeting convocat de kossuthiști și ținut Joi, s'a decis, ca »cetățenii independenți« ai capitalei să meargă în procesiune cu stindarde la monumentul honvezesc și să-l încoroneze.

Astfel azi se ține în Budapesta o serbare militară de pietate, pentru camerazi căzuți în luptă eroică și o altă »serbare« șovinistă, drept demonstrație patriotică. Armata încoronează monumentul apărătorilor dinastiei și ai monarhiei, ear' »cetățenii independenți« pe cel al rebelilor.

Azi șovinismul de nou își face orgiile sale. Loialitatea și intoleranța Maghiarilor ese de nou și foarte pregnant la iveală, căci în tabăra »cetățenilor independenți« se întâlnesc sentimentele tuturor Maghiarilor, chiar și ale acelor, cari azi tac, ținând cont de poziția lor oficială.

Monumentul lui Hentzi a fost strămutat la dorința Maiestății Sale; în noul său loc a fost prevăzut cu o inscripție simplă; la sfințirea lui nu iau parte decât soldați, cari datori sunt a venera pildele de vitejie și jertfire; invitările către ofițerii de rezervă sunt foarte inofensive: cu un cuvânt s'a făcut totul, în marginea posibilității, ca »șovinismul« să fie satisfăcut. Dar' toate au fost de giaba. »Cetățenii independenți« n'au fost mulțumiți cu aceste și au aflat de bine să facă demonstrație.

Atunci deoi, când armata și reprezentantul Maiestății Sale încoronează monumentul fidelității către tron, șovinismul încoronează monumentul revoluției.

Pe când »națiunei« i-s'a iertat să ridice monumente în memoria revoltei dela 1848 și a șefilor ei de tristă pomenire, ea, »națiunea« grandomană nu voiește să suferă un monument, pe care l'a ridicat împăratul-Rege unui fidel și viteaz soldat al său.

Aceste sunt tot atâtea isbueniri caracteristice și îngrijitoare ale sentimentului maghiar, peste cari bărbaii de stat ai monarhiei habsburgice n'ar trebui să treacă cu ușurătate.

Sibiu, 12 Aug. n.

DELA CURTE. Monarhul își va scriba anul acesta la Ischl ziua nașterii, — care e a șezzeci și noua, — în cerc familiar. În Viena și Budapesta, prezența președintelui Maiestății Sale, se vor face însă serbările obișnuite. La Budapesta va pontifica însuși primatul Széll, care' recepționerul Széll va fi în prim-plan, în palatul din Buda.

Tisza răspunde. Contele Tisza István răspunde la întrebarea ce i-am pus-o, de a recunoaște ori nu la Arad individualitatea națională a poporului român. Nu direct, ci prin organul său de publicitate din Oradea-Mare, care, reproducând întreaga noastră întrebare, împreună cu asigurarea, că în cas că răspunsul e afirmativ, întindem și noi mâna de înfrățire contelui Tisza, — ne spune următoarele: „Din partea noastră credem, că pentru buna înțelegere între poporul maghiar și cel român avem prea puțină trebuință de mâna amicală a „Tribunei“.

Bun și mulțumitor răspuns!

Maghiarisare. Aproape patru sute de sate țărănești din comitatul Baranya au nume serbăști sau nemăști. Stăpânitorii comitatului au aflat însă, din istorie, că satele acestea

aveau înainte cu două sute de ani nume ungurești, prin urmare, au luat »patriotică« inițiativă să le maghiarizeze pe toate. În proxima congregație a comitatului se va face propunere »motivată« în direcția aceasta; congregația o va primi, guvernul o va încredința, și eați cu comitatul Baranya va fi maghiarizat cu desăvârșire.

Bine fac, că se grăbesc »patrioții« cu maghiarisarea. Ce știi, ce aduce ziua de mâine!

„Galiciana“, ziar ruten din Lemberg ocupându-se într'un articol mai recent cu raporturile politice din Ungaria, îi condamnă fără cruțare pe Maghiari, pentru aspirarea cu care tratează naționalitățile din țară, ales pe Slavi, și-și termină articolul astfel:

„În Ungaria majoritatea o compun Slovaci, Rutenii, Serbii, Românii și Sașii. Prin o cooperare amicală și comună ar pute să forțeze dela guvern concesii; dar Sașii din Ardeal strică treaba, pentru-că nu vreau să intre în acțiune comună cu Slavi și Românii. Partidul popular, care până aici era contrar emancipării Slavilor, promite acum ajutor Slovacilor pentru viitoarele alegeri parlamentare; dar e întrebare, că-și va pute schimba acum îndrăgita atitudine de mai înainte? Așa se pare, că partidul popular ar voi să-și întărească poziția, cu ajutorul voturilor Slovacilor, folosind apucături șirețe.“

Cam are dreptate „Galiciana“.

Din Austria.

Mișcarea Nemților din Austria, în contra guvernării cu ajutorul paragrafului 14 din constituție, ia proporții serioase și îngrijitoare pentru guvernul austriac. Trei momente însemnate vom să remarcăm, ca ivite în această mișcare. Antău: Ura nemărginită, între elementul slav și cel german din Austria, cari ambele luptă pentru putere și egemonie. De aci ciocniri între aceste două elemente, unde numai se pot întâlni pe teren deschis. Al doilea moment e faptul, că amărăciunea opiniei publice din Austria nu e îndreptată atât de mult în contra guvernului austriac, cât mai mult în contra Maghiarilor; pentru-că așa numita formulă a lui Széll a făcut de s'a introdus în Austria suspendarea tăcută a constituției și guvernarea cu ajutorul paragrafului 14 de nevoe. Al treilea și cel mai grav moment este însă, că tot mai mult es la iveală în Austria tendințele separatiste de rassă și dorințele Nemților, de a se rupe de către Austria. Prețutinderea se cântă „Wacht am Rhein“, imnul german, și se trage cu coada ochiului spre Berlin. Simptomele sunt deci foarte îngrijitoare, ear' energia guvernului austriac față de ele, foarte slabă — cum se vede.

„Infrățirea“.

„Drapelul“ din București, ocupându-se cu articolul din „Pesti Hirlap“ referitor la »evenimentul« dela Arad, face următoarele nimerite constatări:

»E caracteristic, că »Tribuna Poporului« din Arad publică toate toastele ținute la banchetul lui Goldiș, însă pe al lui Mangra îl reproduce numai în parte. Încât e publicat nu e nimic din faimoasele declarațiuni, pe care se bazează toate articolele foilor maghiare. Vorbește de eclesia docens și discens etc. Dar' de desminte, încă nu desminte nimic dl Mangra. E rău așa, căci dînsul e răspunzător înaintea Românilor de aceea ce a vorbit și de consecuențele vorbirii. Toastul dlui episcop Popea e între toate marginile »Tribunei« și politice românești. Altcum, »Tribuna Poporului« schimbă și sfîrșitul toastului grofului Tisza, care a zis că închină păharul în sănătatea acelor Români, »cari sînt credințosi și sinceri ai patriei«, pe când în »Tribuna Poporului« stă scris: »cari luptă cu sinceritate și inimă deschisă pentru neam și biserică« — mare deosebire.

Va să zică, — fals pe toate liniile!

Un comunicat.

În România s'a votat o lege despre învățământul superior. În leșul acestei legi universitarii străini au să plătească taxe însemnate pentru dreptul de a pute asculta cursuri la universitățile române din Iași și București. Presa maghiară a înțeles lucrul astfel, că sub străini se înțeleg și Românii din Transilvania și a făcut mare svon pe tema aceasta, bătîndu-și joc de noi, că astfel sîntem tratați din partea fraților din regat. Bucuria presei maghiare a fost însă prematură, pentru-că lucrul nu stă tocmăi așa. Un comunicat apărut în zărele din București ne spune, că studenții români transilvăneni și macedoneni nu vor fi supuși la plata acestor taxe, și sînt primiți și în internatele statului ca și Românii din regat.

„România Jună“.

Am anunțat zilele trecute că »România Jună« este titlul unui ziar, care va apăre în București, cu începere dela 5 Octombrie 1899. Noul confrate va fi condus după următorul program: »Va fi un organ independent de partidele politice. Intențiat pe basă democratic-moderată. Ideea sa fundamentală va fi apărarea și dezvoltarea principiilor, cari privesc existența și mărirea statului și a poporului român.

În această ordine de idei ziarul va lupta pentru întărirea spiritului de autoritate a statului, pentru înădăcinarea sentimentului monarhic în masele poporului, pentru ridicarea simfimentului moral și religios și mai ales pentru îndrumarea politicii române pe calea adevărată a binelui public, plătind mereu pentru o luptă onestă și desinteresată.

Ziar de propagandă a culturii, »România Jună« va da în fiecare număr o bogăție de articole concise asupra politicii noastre și a celei externe, articole de literatură, sociologie, de arte și științe, notițe numeroase și variate, informațiunile cele mai întinse și controlate, va avea un serviciu particular de depesi și va conține staturile economice și igienice serioase: cu un cuvânt, ziarul va fi în același timp o adevărată enciclopedie de cunoștințe interesante și folositoare.

Mulți ani!

Infrățirea dela Arad.

— Un glas serbesc. —

„Branik“, organul serbesc ce stă foarte aproape de naționalistul Dr. Polih, fost președinte al congresului naționalităților dela 1895, — apreciază »infrățirea« dela Arad într'un remarcabil articol, din care extragem următoarele:

»Îmbrățișarea Maghiarilor și Românilor în contra panslavismului n'are scop adevărat, de oare-cu nu există adversar comun; în urmare ea este întemeiată pe o basă foarte nesănătoasă. Nici nu vom a presupune, că alianța aceasta ar fi îndreptată în contra Slavilor din Ungaria; căci ar fi înfrățitor chiar și gândul, ca popoare într'un stat să lege alianță în contra vitejilor celorlalte popoare din același stat, cari au aceeași soartă comună și împart aceleași dureri și bucurii. Aceasta n'ar fi numai un păcat politic ordinar, ci o crimă politică. Unde este așadar »pericolul«, care unește pe Maghiari cu Românii?

»Instalarea episcopului Goldiș din Arad servește drept ocazie, ca frasa politică să cucerească teren și la frații noștri români coreligionari. Adevărată înfrățire cu priilel banchetului; un adevărat idil politic de îmbrățișări și surâzări! Noi nu dăm mult pe toate la prânzuri bogate. În stare iluminată nu trebuie criticat fiecare cuvînt, căci între vesele păhare omul curînd se însufleșește. Dar' la acest banchet s'au auzit cuvinte serioase, atât din partea Maghiarilor, cât și din partea Românilor, cuvinte despre cari e necesar a face amintire. Declarația contelui Stefan Tisza e foarte frumoasă și nobilă; ideile lui sînt patriotice și înțelepte; nu înțelegem însă, de ce pentru realizarea acestor idei să fie necesară o specială alianță româno-maghiară? Pe basa principiilor desăvurate de contele Tisza și sub flamur înălțată de el toate popoarele Ungariei se pot uni și-și pot garanta pe vecie o împreună viațură. Cuvintele avîntate și-au avut efectul față de Români și au primit mîna frățească cu motivarea li-s'a oferit lor la masa albă din partea Maghiarilor. Tocmai aceasta este, ce ne vătămă pe noi. Dacă ne împrietenim cu Maghiarii, și asta e posibil; dacă vorbirea contelui Tisza este programul

activității viitoare a bărbailor de stat maghiari: atunci ne împrietenim cu toții. Motivarea însă, că această înfrățire se se întempele că mai curînd, nu era ertat Românii s'o primească și să ofere un fel de alianță româno-maghiară, care ar fi îndreptată în contra Slavilor. Asta nu-i nici frumos, nici înțelepteste!

»La timpul seu Românii au încheiat înainte de toate alianță cu popoarele nemaghiare, și prin' aceasta la toată înțelegerea și-au luat asupra-și anumite îndatoriri față de celelalte naționalități. Una din aceste îndatoriri este de bună-seamă și aceea, că o naționalitate fără celelalte nu se poate dîmle la pactări politice. De sigur, aceasta constituie prima condiție a oricărei acțiuni comune! Mai virtos trebuie să condamnăm așadar purtarea faimo-sului compatriot Mangra, care odinioară se însufleșea mai mult pentru alianța naționalităților nemaghiare, ear' acum umblă a se lîngura la Maghiari. Ceea-ce a făcut Mangra acum, nu stă departe de perfidia politică ordinară.

»E destul, credem, pentru un om cu sentimente oneste politice, un verdict atât de zdrobitor, pentru-ca să-l trezească din beție. Sîntem siguri însă, că pe călugărul Mangra îl va lăsa cu totul neatinș. Și tocmai pentru aceea e el — călugărul Mangra!

Din Viena.

Adunarea coloniei române în ziua Sîntului Ilie. — Atitudinea consilierului aulic Cornel Cosovici. — Discutarea »Treianului« trimis metropolitului Arcadie. — Ivoirea unui mame-luc în persoana consilierului jud. Pamf. Dan. — Punctul de vedere al »coloniei« față de zidirea bisericii proiectate.

— 10 August n.

Ziua Sîntului Ilie a devenit în anul acesta memorabilă pentru colonia română din Viena, statuându-se un exemplu pentru todeauna prin bărbăteasca respingere a unui atac diavolesc contra demnității naționale.

Românii din loc se adună de două-ori pe lună în restaurația »Zum Magistral«, discutînd pe lîngă petrecere și lucruri de importanță generală. Viena este doar' un loc de întâlnire pentru Românii din toate părțile, și dacă bravul colonel Alexandru Lupu a înlesnit prin introducerea conveniilor o înfrățire neexistență până acum, cel puțin recunoștință i-se cade. La inițiativa acestui bărbat s'a luat în discuție cu toată serioșitatea zidirea unei biserici gr-or. române, de mult dorite, și colonia plină de entuziasm a făcut toate pregătirile, până dădusem de o podoacă, care i-a adus mai ales pe frații noștri din Bucovina la marginea prăpastiei. Aceasta este manca cunoașterii a persoanelor, de cari se fac pendenți chestiunile celei sfînte. Astăzi plîng Bucovinenii, văzînd, că amarnic s'au pripit cu încrederea în elemente, ce trebuiau observate cu mai mult scepticism. Fiindcă ideea zidirii bisericii din Viena e pe cale de a pica jertfă acestei slăbiciuni caracteristice Românilor, credem că e datorită conștiinței de a da publicității fără rezervă toate faptele șarlatanilor din mijlocul nostru.

E cunoscut, că la primele consfățuiri s'a accentuat necesitatea participării consilierului aulic Cornel Cosovici, căruia s'a încredințat conducerea comitetului ce avea să se constituie pentru înființarea unei comunități bisericesti gr-or. române; de aceasta se legau din partea celor mai sangvinici mari speranțe; fiind dl consilier aulic ginerel metropolitului Arcadie, se aștepta dela dînsul, că va îndupleca pe socrul său mărca la spîrginirea unicei acestei întreprinderi naționale. Dl Hofrath a și sosit la câteva ședinte, arătînd în aparență un zel mare pentru cauză și promițînd chiar concursul Metropolitului, de a cărui voință a făcut, nu spre mică nedumerire a unor participanți mai sceptici, pendentă zidirea bisericii. Nedumeriți puteau fi aceia, cari cunoșteau deja că de sfînt potate fi un principiu la persoane, ce în întreaga viață întrebuințează toate împrejurările, fie ele cât de nefavorabile binelui comun, numai în propriul interes. Metropolitul Arcadie e cunoscut — constituind în istoria unuic cas în felul seu de a ajunge la treapta cea mai înaltă pe basa incapacității; ne oprim puțin numai la ginerel seu. Acestuia nu i-se poate nega diligența, dar' nici talentul de a-și uita de toate datoritiile față de neamul seu numai de dragul carierei, cu a cărei urcare a mers paralel și înstrăinarea fa-

miliei sale de vechiul trunchiu, ajungând cu primirea mult rîvnitului titlu de „Hofrath” la deservire. Nu e mult, de când i-s-a încredințat în mai multe rânduri mandat de deputat în dieta imperială; de vre-o ispravă însă nu s'a svenit nimica în lumea românească; atîta numai se știe, că-și dădea consecuent demisia înaintea avansării rapide, cochetând neîncetat cu Polonii de mare influență în Austria. Polonii formează chiar pentru întreaga sa familie un obiect de cult, înlocuindu-se chiar limba maternă cu cea polonă.

În ședințele convocate pentru zidirea bisericii nu aflau, cum am amintit, asigurările dlui „Hofrath” mult crezător la acei-ce știau, că și ultimul titlu îl primise drept recompensă pentru trădările neputinciosului Arcadie. Cu toate acestea însă comitetul aranjator hotărîse a se prezenta Metropolitului, isgonit din țară. Spre uimirea tuturor însă se ivi un consilier dela tribunal, dl Dr. Pamfil Dan ca mamelu al dlui „Hofrath”, căci înainte de a călca pragul casei lui Arcadie, dl Dan veni cu propunerea, ca colonia română se justifice faptele Metropolitului prin condamnarea atacurilor din „Patrie”. Colonia română avea să devină astfel un areopag nechemat pentru Românii din Bucovina. Dl Dan, despre care se zice că a jucat odinioară un rol însemnat în „România Jună”, a dormit cum se vede 20 de ani, dacă cugetă, că durerile Românilor din Bucovina n'au aflat răsunet în inimile coloniei din Viena. Regretăm numai, că se lasă întrebunțat ca mamelu de o familie, pentru care biserica proiectată formează un mijloc de rehabilitare a unui individ, urgisit de o parte mare de Români. Tentațiunea dădă de greș față cu țaria celorlalți reprezentanți; deputațiunea își păstră demnitatea ținându-se strict de misiune; Metropolitul promise, ca de obicei, cerul și pământul, onorându-o chiar cu un prânz — un mijloc ordinar a fiicei blagocistivului ad captandum, ce era să fie folosit și de Paști, față de tinerimea universitară, dar rămăse de rușine. Colonelul Lupu și Dr. Ciureu au continuat neobosit lucrarea adunând în fine întreaga colonie pentru constituire în comitet legal, în a cărui frunte s'a pus dl „Hofrath”, dela care se așteptau minuni; în urmă auzim însă, că Arcadie s'a mărginit a-l ruga pe preotul dela biserica grecească de pe Fleischmarkt, să permită și unui preot român liturghisirea — în însă respins. Acesta este rezultatul activității valorosului Metropolit și a dlui „Hofrath”, ear petițiunea adresată consistorului de două luni deja, încă nu e rezolvată. E de remarcă, că colonia română din Viena numai sub presiunea comitetului bisericesc, indus în eroare de dl Hofrath, n'a aranjat nici o manifestare contra surguntului Metropolit, cu toate-că prigonirile în Bucovina din cauza blagocistivului, ce petrecea în plăceri, griji și numai pentru mărirea salariului primit de giaba, semănând chiar din interes familiar și vinderea unei realități a fondului unui Oureu (Rudich), luase dimensiuni, ce revoltau nu numai colonia, dară și pe contrarii Românilor.

În fine s'a aflat, cum se vede, un Român, care iritat până la culme de neîntrebunțare la Arcadie, i-a trimis un „streang”; ori-cât s'ar condamna acesta din unele părți, un lucru e cert: Făptuitorul posedă mai nobile sentimente decât nefericitul Metropolit, căci la făptuire nu putea fi condus de interese personale. „Streangul” a iritat de sigur familia Metropolitului, dară ea nu era îndreptățită a denunța la poliție persoane nevinovate, nu era îndreptățită a asmuți poliția asupra întregii tinerimi academice și a coloniei române, care revoltată prin șicanarea din partea poliției a devenit deja indiferentă față de zidirea bisericii. Aceasta s'a putut cu-

noaște în ziua Sfântului Ilie, când consilierul Dan, rămolit prin serviciul de parte de vatra părintească, — unui presupun și interes personal, — a propus o aderență ascunsă pentru Metropolitul Arcadie, condamnat în termeni aspri pe trimitătorul „streangului”. Aceasta a trebuit să audă colonia, ca să erupă în protestele cele mai mari contra atitudinii metropolitului Arcadie, a cărui prezență în capitala imperiului a devenit nefastă și pentru Românii de aci. Propunătorul perplex a trebuit să-și retragă imediat nenorocita moțiune, evitând prin depărtarea sa și insultele eventuale. N'a lipsit mult să se publice în toate jurnalele un energetic protest al întregii colonii române contra șicanărilor Românilor din Viena, puse la cale de nefericitul Arcadie și o încurajare a Bucovinenilor pe calea apucată. — La locul acesta ar fi necesar un raport detaliat asupra decursului întreg al adunării dela Sfântul Ilie; ne mărginim a releva însă numai momentele cele mai însemnate, căutând a-i clarifica dlui consilier Dan punctul nostru de vedere.

Biserica română se zidește de colonia română cu concursul întregii națiuni, fără diferență locală. E adevărat, că la efectuare e îndatorat în prima linie consistorul gr-or din Bucovina, pentru care Metropolitul în această chestiune e însă numai organul executiv. Este așadar evident, că precum fondul religios nu e proprietate privată a blagocistivului, nici așa numitul metropolit Arcadie nu poate împiedeca numai prin încrețirea sprâncenei realizarea măreței idei.

Dacă unii cred, că Arcadie și gine-rele sau prin pocloanele făcute guvernului au trecut la cercurile normative, se-nșeală grozav.

Domnul consilier Dan a pus întreaga colonie în uimire prin aserțiunea, că pe Românii din Viena nu-i importă întreprinderile din Bucovina. Utopice sale l-au făcut condamnat ca Bucovinean, uitând de frații sei de cari s'a despărțit de vr'o câteva decenii fără a fi necesitat la aceasta de împrejurări; condamnat ca Român, spriginind tocmai o familie ce se hrănește din mitra unui moșneag urmărit de blăstămul întregului neam românesc, condamnat ca bărbat bolnăvicios interesat, căci cu toate că ar pute risca și pensionarea ca consilier judec. fără a pierde ceva, totuși aspiră la un rang mai înalt, a cărui ajungere ne-ar bucura pe toți, dacă n'ar fi rîvnit, cum se presupune, prin servicii aduse unei familii urgiste. Constatăm însă cu bucurie, că numărul acelor-ce se urcă astfel în sus s'a micșorat deja. Dl consilier Dan a reproșat coloniei puțină prevenire Metropolitului, pe care a binevoit a-l numi, între hohotele adunării, un „cap nobil” și „păstor bun”, puțină prevenire dlui „Hofrath”. Spre clarificare trebuie să declarăm, că tălmăciarea ambilor a atins deja ridicolul. Mulți s'au mirat chiar de entuziasmul și abnegațiunea coloniei Lupu, care fiind dorit de întreaga colonie în fruntea comitetului, a cedat acest post dlui „Hofrath”, în buna credință că acest domn va satisface din cauza multelor sale conexiuni mai lesne dorinței generale; nimeni nu credea însă în posibilitatea unei trageri pe sfoară. Colonia i-a dat dlui consilier Dan să înțeleagă, că este decisă a stăruî singură pentru zidirea bisericii chiar și fără învoirea lui Arcadie și a dlui „Hofrath” declarând franc, că nu se simte dispusă a se face unealtă pentru mîndrele șarlatanilor și în fine dacă i-ar fi destinat, să-și răscumpere biserica proiectată cu demnitatea proprie, sau chiar cu viețuî unei părți însemnate a neamului român, preferă a renunța la zidire, până la sosirea unor timpuri mai favorabile, ce vor pune bărbați mai demni de încrederea națiunii în posturi normative.

Zacherlin.

Urmându-și cuvîntarea, Nekhludov le zise că venitul pămîntului trebuia să fie împărțit între toți, și că prin urmare, le propunea să le cedeze lor pămînturile lui în schimbul unei rente pe care o vor hotărî ei înșiși și care le va sluji să le constituie un capital social, destinat obșteștei lor întrebunțări.

Ear' se auziră câteva cuvinte de aprobare; dar' chipurile serioase ale țeranilor se făceau din ce în ce mai serioase și privirile lor la început pironite pe barina, se lăsau în pămînt, ca și-cum li-ar fi fost frică să nu rușineze pe Nekhludov, lăsându-l să vadă, că ei pîtrunseseră violența lui și n'o să fie înșelați.

Nekhludov cu toate astea vorbea că putea de limpede și țeranii nici ei nu erau proști; dar' nu-l înțelegeau, nici nu puteau să-l înțeleagă; și asta din aceeași pricină, care făcuse și pe economi să nu-l înțeleagă multă vreme.

Ei erau adănc încredințați, că ori-ce om are numai grija de a-și căuta de propriul său interes. Cât despre economi, țeranii știau din bătrîni, că economii căutau numai folosul lor în dauna țeranilor; și, prin urmare, când economul îi chema și le propunea ceva nou, știau mai dinainte că trebuia să fie numai ca să-i încurce mai rău printr'o nouă vîlenie.

Ei bine, ce preț oferiți voi pentru pămînt? — întrebă Nekhludov.

Cum se oferim vre-un preț? Asta e cu neputință! Pămîntul e al d-voastre, d-voastre puteți face ori-ce!

— răspunseră glasuri din mulțime.

Din Munții-Apuseni.

— Societate comercială. — Emke și școlile ei. — Școlile românești. —

Abrud, 9 August n.

Noi Românii avem în noi o țarie, țarie etnică națională. Se manifestă aceasta în viața noastră publică; în progresele zilnice, ce le facem.

Sau nu denotă țarie, forță internă, individuală, împrejurarea, că noi cu toate impărlările asiatice, cu toate pedecile puse în cale de satrapii fără inimă dela cărmă, înaintăm înecet, dar' cu atât mai sigur? În butul tuturor machinațiilor meschine ale stăpînilor, noi am progresat și progresăm. Și un astfel de progres, făcut între astfel de împrejurări, învoalv în sine dorul de a trăi și țarie etnică națională.

Țaria și forța însă, ca să ducă la un rezultat real, condiționează voința de a se manifesta.

Dacă facem acum în privința aceasta o ochire d. e. în munții noștri, ajungem la o concluzie, care ne face să dăm din umeri. Aici avem multe bune, dar' de altă parte nu avem multe, din ceea-ce am pute să avem. Și că totuși nu avem, din parte-mi caut cauza principală — pe lângă alte „secundare” — în lipsa voinței de a face și prin aceasta de a se manifesta și a impune.

Ne lipsește aici în munți o „societate comercială”. Și de aceasta avem nevoie, — căci ce e drept, Jidovii nu ne fericesc pe aici, — dar' iți-se frînge inima de neăz, când vezi, că pentru o masă compactă de Români rolul prim comercial îl dau străinii.

Avem noi în munți cinci institute românești de bani, cari toate, har Dlui, înaintază cu succes. Oare, dacă acestea s'ar pune pe lucru, n'ar pute scoate la lumină o „societate comercială”, prin care să punem baze largi și sănătoase comerțului românesc în aceste părți?

Sau dacă institutele noastre de bani nu s'ar pute angaja, — nu avem noi oameni cu dare de mînă și inimă, cari pîtrunși de măreția și momentuositatea ideii se iee chestia în mînă și să lucre în direcția aceasta?

Avem advocați, avem inteligență, avem proprietari mari, cari toți mînă în mînă ar pute să pună bazei acestei instituții, de o importanță incontestabilă pentru noi.

Foloasele rezultante ar fi enorme: deoparte ni-am înmulți inteligența, aplicând în conducerea și administrarea ei personal curat românesc; am scăpa poporul sîrman din ghiarele Arpaizi-ilor și Schmiedt-ilor; am contrabalansa, ba la urmă chiar am nimici comerțul străin și în fine celor angajați le-am produce un venit însemnat.

După cît știu eu, s'a și fost început illo tempore o acțiune în acest scop, dar'... ei! nu o mai spun.

Li-o pun la inimă fruntașilor Moți această chestie și-i rog, ca din cît îi ajută puterile să străduiască întru realizarea acesteia, și atunci... demni vor fi de stima și prinsoșul poporului.

Emke s'a infundat și în creerii munților și ne-a învrednicit cu școli naționale ungurești ca să ne lumineze, să ne cultive (?) pe noi „proștii de Români”, cum ne numesc.

Atari școli avem — pare-mi-se — în Zlagna, Abrud, Roșia, Baia.

Mă mărginesc deocamdată, pe baza raportului anual, a scoate și a stabili unele reflexiuni ad rem dela școala propagatoare de profundă cultură (?) din Abrud.

După datele statistice ale raportului anual numărul școlarilor a fost în a. c. 316, dintre cari 117, adică 37%, Ro-

mâni. Numărul școlarilor Români (57) dela înființarea acestei școale — 1894 — până acum s'a duplicat. Tot în acest raport ni-se dau unele deslășuri în privința scopului, de noi de mult aflat, al acestor școale. Așa în prefață ni-se spune, că „școala noastră își împlinește chemarea sa cultural-politică în direcția și în spiritul, în care dela început a fost înființată” și adaugă apoi, că aceasta de sine se înțelege, în urma caracterului de stat a școalei.

Tot aci aflăm, că școlarii au luat parte la sîrbarea zilei de 3/15 Martie, cu care ocaziune au cântat „Szózat”-ul și alte imnuri naționale și au asistat la serviciul divin în biserica unitară.

Dar' nu numai atât! Tutorii menajați ai „fătului” Emke-ian sîvîrșesc și lucruri, de cari numai nobila lor nație e capabilă; așa numele curat românesc le scriu astfel: Krecz (Cret), Balucz (Băluțu), Gyanka (Deoanca), Zsurzo (Giurgiu) etc.

Noi Românii avem în Abrud și Abrudsat trei școale confesionale de băieți și una de fete, a „Reuniunii femeilor”. Chiar acum s'a edificat o nouă școală gr-or. cu apartamente largi și acomodate, — rămăne numai ca preoții, învățătorii și peste tot inteligența locală prin sfaturi părintești să îndemne poporul a-și da copiii la școala românească, ear' nu la „fătul” șovinist, plămîdit de niște suflute și mai șoviniști.

Treziți-vă, Moților, că ne blastemă Iancu!

De pe la noi.

— Dela raportorii noștri. —

Bețlean, 12 August n. — În 9 August a căzut peste Bețlean ploaie amestecată cu grindină, în mărirea ouălor de porumb. N'a făcut mare stricăciune pentru-că a trecut iute. A făcut mari pagube în Diug și Mireș, unde povoiul a dus pe apă căpîte de fîn. A făcut pagubă și în sîmînturile de primăvară. Timpul de vre-o trei zile e ploios și rece.

Ionel.

Hususeu, 10 August n. — Mercuri seara, 9 August n. a fost mare foc la proprietarul Binder din Hususeu. A ars cu deservire toate superedificatele economice și locuințele servitorilor aflătoare pe extravilanul seu, dimpreună cu întreaga recolta de cereale și nutrețuri adunate în anul acesta. Paguba se urcă la zeci de mii. Focul s'a iscat din schinteile mașinei de îmblătit.

Pe aicia din 29 Iulie până în 9 August a fost o căldură foarte mare. Cucuruzul mai tîner a început a se suci la foi și a se usca! Mercuri noaptea însă s'a slobozit o ploaie, care a înviorat earăși plantele.

Astăzi în piața Blajului grăul frumos s'a vîndut cu 1 fl. 10 cr. până la 1 fl. 20 cr. și cucuruzul cu 70—75 cr.

L.

Băcîcherul-mare, 8 August n. — În părțile noastre unii păstori sufletești, respective conducătorii poporului, se poartă de tot scandalos. Unii nu observă pasivitatea, merg la alegeri de ori-ce natură, numai de dorul paprică-gului și al spirtuoaselor, alții au alte scăderi, mulți sînt lacomi, ear' unii le fac fără margini și fără-ca să se scandalizeze singuri de faptele lor. Alții se

pfîresc cu poporeni lor, nu la forurile noastre, ci la cele civile, de iți-e mai mare rușinea, când auzi că stau față în față înaintea judecătorilor străini de legea și neamul nostru.

Purtările acestea nu sînt conforme cu spiritul evangheliei și nu e mirare dacă mulți poporeni trec la alte confesiuni, ba și la fără confesiune și nazareneni.

Nu am amintit nici un nume, dar' sper, că cei pe cari îi privește vor înțelege și se vor îndrepta, spre binele nostru al tuturor. Alteom vor rămăne păstori fără turmă. Vede.

Neajunsuri.

— Un glas din afară. —

11. August n.

În numărul seu dela 15/27 c. „Telegrafatul Român” se ocupă la locul prim cu unele neajunsuri, cu cari biserica gr-or, an de an se luptă și totuși nu poate ajunge la delăturarea lor.

E vorba despre neobservarea regulamentelor și dispozițiilor existente ale bisericii, nici chiar din partea celor interesați în cauză. Însorul rului ar fi lipsa de interes a celor chemați și pécatal înrădăcinat de a nu ceti aceea, ce trebuie să cetească. Ear' mai la urmă, zice-se: „Un lucru este clar înaintea ochilor noștri: Să ținem cu sfințenie la observarea legilor și a normativelor din vigoare și să stăruim, ca și alții să le observe.”

În legătură cu acestea fie-mi permis a scrie următoarele rînduri:

Hotărît că ordinea și disciplina este baza ori-cărei societăți. O societate nu poate funcționa sau cel puțin nu va funcționa normal, dacă membrii ei nu vor respecta pe deplin regulamentele și dispozițiile existente ale societății. Un lucru însă și mai anormal este, când într-o societate nici cei cari au adus legile și regulamentele nu le-ar respecta, ci le-ar interpreta și aplica după împrejurări, cum bună-oară se aplică legile țerei astăzi de cătră cei dela putere față de națiunea noastră.

Românul are o vorbă: Peștele tot dela cap se împute. Un exemplu spre lămurire.

Poporul nostru la alegerile de preoți în cele mai multe casuri nu caută oamenii cei mai calificați și cei mai nepătați, din contră, aceia, cari îi servesc interesele egoistice mai bine, fie în ce privește legăturile de căsătorie sau alte interese materiale, fie pe căi morale sau imorale, aceia sînt aleși lui; puțin îi pasă poporului de regulamente și dispozițiuni bisericești, — găsește el că și mijloace de scăpare: bate ușile protopopului și ale consistorului până i-se dă ascultare, sau apoi, cum zice el, unge osia, ca să alunece roata.

Despre acest adevăr trist cred, că nu mulți se vor îndoi; de aceea nu caut multe dovezi, ci amintesc numai un cas mai recent, care poate-că nu-i are încă păreche.

În ședința sa din 13/25 Iulie c. Prea Veneratul consistor arhiepiscopescan a aprobat alegerea unui moralist, față de un cleric calificat, dar' cu voturi mai puțin, și s'a făcut aceasta contra §. 15 l. c., din regulamentul pentru parochii. Ce l'a îndemnat pe Prea Venerabilul consistor la aceasta nu știu. Probabil că e mai mult meritul dlui protopop, că s'a întemplat așa. Se poate, că moralistul va fi avînd merite necunoscute pentru biserică; dar' lumea știe, că alte merite cunoscute nu are decât, că a mai fost odată mutat dintr'o parochie, și că acum ajunge în a treia.

Voiu sta aici până mîne! Dacă vă veți schimba părerea, să veniți să îmi spuneți!

Țeranii nu răspunseră nimic. Fiind încredințat că n'o s'o scoată la capăt în acea seară, Nekhludov se întoarse trist la castel.

Vedeți printe, — îi zise economul zîmbind, — nu veți pute nici-o dată să vă înțelegeți cu țeranii: sînt un soi de oameni încăpățînați ca niște măgari. Când li-a intrat ceva în cap, nimic pe lume nu va face să se schimbe. Și apoi, le e frică de ori-ce.

Și totuși nu sînt proști! Ba chiar sînt printre ei unii foarte inteligenți, de exemplu acel bătrîn, care strigă așa de tare, cel mai îndrăcit dintre toți, ca să nu vi-se primească oferirea! Când vine la biurou, și-l învît să bea un ceaiu, înțelege tot, vorbește de ori-ce; e o plăcere să vorbești cu el. Dar' în multime l'ați văzut, e un om cu totul altfel! Cu neputință să faci să-i pîtrundă vre-o idee în creier.

Dar' atunci, n'aș pute eu să fac pe vre-o cățiva din ei, pe cei mai inteligenți, să vină aci? — întrebă Nekhludov. — Li-aș explica cu deamănuntul afacerea.

— Da, asta se poate foarte bine! — răspunse economul.

— Ei bine! te rog, fă-i d-ta să vie aci mîne dimineață.

— Nimic mai ușor! Mîne dimineață o să fie aici. (Va urma).

FOIȚA „TRIBUNEI”.

ÎNVIERE.

— Roman —

de Leo Tolstoi.

(Urmare).

LII.

Strînși grămadă în ograda starostelui, țeranii se întrețineau sgomotos; dar' cum zăriră pe Nekhludov, tăcură, și ca și cei din Kurminskoie, unii după alții își luară căciuliile. Acești țeranii erau mult mai puțin civilizați decât cei din Kurminskoie; aproape toți erau îmbrăcați în caftane cusute de femeile lor și cu opinci în picioare. Cățiva erau chiar cu picioarele goale; unii erau numai în cămeși, așa cum se întorceau dela câmp.

Silindu-se să-și învingă timiditatea, Nekhludov, dela începutul cuvîntării, îi vesti că-și făcuse planul să le dea lor moșia. Țeranii ascultau în tăcere și fără ca fața lor să arete vre-o emoțiune.

— Socotesc într'adevăr, — urmă Nekhludov roșindu-se, — că tot omul are drept să se folosească de pămînt!

— E adevărat! E foarte adevărat! — ziseră câteva glasuri.

— Dar' dacă vă spun, că tot voi o să vă folosiți de acei bani pentru nevoile voastre comune!

— Nu putem face asta!

— Dar', înțelegeți! — strigă economul, care venise la spatele lui Nekhludov și care credea că trebuia să intervină, ca să aplaneze afacerea.

— Nu auziți că prințul vă propune să vă închirieze pămîntul pe bani, dar' acești bani să fie tot ai voștri, să vă constituie un capital de care să profitați cu toți?

— Înțelegem perfect pe prinț! — zise, fără să-și ridice ochii, un bătrîn scund, cu o mutră posomorită. — E ca și-cum banii aceia s'ar depune la o bancă. Dar', așteptînd noi trebuie să plătim mai multe căștiguri! Și asta n'o vrem! Așa și avem destulă muncă să scăpăm de nevoi! Asta ar fi ruina noastră deservită!

— Are dreptate! Asta e sigur! Mai bine vrem să rămănem ca și până acum! — strigară glasuri nemulțumite, ba chiar supărate.

Dar' nemulțumirea și împotrivirea țeranilor cresc și mai mult, când Nekhludov le spuse că o să lase în biuroul economului, un contract înscălit de el, și pe care trebuiau să-l iscalească și țeranii.

— Să iscălim! De ce să ne ducem să-l iscălim?

— Cum muncim acum, așa vom munci și de acum înainte! La ce-s bune

toate astea? Noi nu sîntem scriitori, sîntem proști!

— Nu ne putem învîi la una ca asta, fiindcă nu sîntem învățați cu astfel de treburi! Mai bine să rămăne lucrurile așa cum sînt! Asta cerem! Să ni-se schimbe numai sîmîntele! — strigau glasurile.

„Să schimbe sîmîntele” însemna că până atunci țeranii înșeși trebuiau să samene cu sîmînta lor ogoarele pe car le munceau; și acum cereau, ca să dea proprietarul sîmînta.

— Așadar' refuzați? Nu voiți, ca să vă dau pămînt? — întrebă Nekhludov, adresându-se unui țeran tîner cu petece, și cu picioarele goale, care își ținea șapca în mîna stîngă, ca și soldații, după-ce li-se comandă să se desopere.

— Perfect, Excelență! — răspunse țeranul nedesvîțat încă de disciplina militară,

— Aveți așadar' destul pămînt? — reluă Nekhludov.

— Ce pămînt! N'avem de loc pămînt! — replică vechiul soldat.

— Nu importa! Vă veți gândi la ceea-ce v'am spus! — mai zise Nekhludov uimit.

Și le mai spuse odată propunerea sa.

— N'avem nevoie să ne gîndim! Va fi așa cum am spus! — răspunse bătrînul cu mutră posomorită.

Poate-că poporul n'a voit cu nici un preț, să aleagă pe clericul calificat; — dar' după-cât știu eu, s'a amintit într'un proteste cătră scaunul protopopesc, că mai sînt și alți candidați calificați, cari ar dori să competeze. Nu se putea anula alegerea, deschiindu-se concurs nou? Parohia a stat 3 ani vacantă, — putea să mai stee. Biserica nu poate perde tot pentru o parte, — chiar și dacă partea ar fi avînd dreptate. — Oăci atunci s'ar ajunge și în biserică la maxima lui Bismarck, că puterea primează dreptul, sau vorba românească, că *interesul poartă fesul*; și aceasta cred, că nu e în consonanță cu firea bisericeii ortodoxe. — La tot casul Prea Ven. cons. avînd numai binele bisericeii în vedere, va ști pentru-ce a dat voe unui necalificat să competeze și pentru-ce l'a aprobat alegerea contra disp. §. 15 l. c. a. regul. pentru parohii. Deci casul n'ar merita să fie su'levat, mai ales, că de un om nu pîere lumea; dar' el va trage de sigur după sine o mulțime de casuri analoge. Poporul cu oamenii necalificați, cu rușinea bisericeii, cum l'a numit dl. Dr. Șpan, totdeauna intră mai ușor în țirgială, fiindcă aceștia sînt mai aplicați a-i servi interesele particulare. E destul un exemplu, o cedare de astă natură, pentru-ce de sus în jos se propagă corupțiunea și rivalitatea și specula murdără și, se înțelege, și neobservarea regulamentelor și dispozițiunilor bisericești.

Ca ilustrațiune, cum cugetă poporul despre observarea dispozițiunilor bis. în cele mai multe rînduri, citez numai un cas, pe care nu din vînt l'am luat. — Mai mulți oameni din parohia cu chestia se sfătuiu, că puter-vor ei aduce ca popă pe un moralist? Resultatul sfătuirii a fost, că consistorul *trebuie să le dea pe cine voesc ei, lege ne lege*. — Le-am spus, că nu se poate, legea nu permite etc., dar' se vede, că tot au știut ei mai bine decît mine.

Regulamentele bisericeii sînt mai totdeauna cunoscute, dar' nu sînt împlinite, fiindcă este cam generală credința, că lucrul trebuie luat *cu pieptul* și mai ungînd și roata. Oare de unde această credință în popor?

La toată întîmplarea casul amintit merita a fi censurat mai deaproape din partea factorilor competenți și se se caute unde zace răul, spre a pute fi sanată dela rădăcină. Casul amintit, mai departe, cred că va interesa direct pe clericii calificați, fiindcă pe dinșii li lovește în prima linie. Sper că *va fi clar înaintea ochilor lor de a ține cu simfonia la observarea legilor și normativelor din vigoare și că vor stărui din toate puterile, ca și alții să le observe*.

Avînd în vedere numai binele și vaza bisericeii mele, mi-am ținut de datoriță, a scrie deocamdată aceste rînduri, rugînd pe cei cari li privesc a le da o atențiune binevoitoare, căci isvorițe sînt din inimă curată, fără de patimă.

cler.

„Astra“ la Panciova.

Satul-nou, în 10 Aug. 1899.

Înainte cu câțiva ani, ni-se părea că e numai vis dorința unor Români din aceste părți de a vedea oarecândva, fie chiar și în viitor mai îndepărtat, adunarea generală a „Astreii“ la Panciova, unde sute de Români s'au vină să discute asupra mijloacelor de progres a poporului nostru și cu care ocaziune se facem și noi excursiuni sociale la Belgrad, romantica capitală a Sîrbiei. Acum însă constatăm cu bucurie, că această dorință nu mai este vis. A făcut un pas spre realizare, căci în 8 August a. c. s'a înființat în Panciova despărțământul „Asociațiunii“. Adunarea constituantă a despărțământului, convocată prin delegatul comitetului central, dl. Dămian Popescu, preot în Ofcea, s'a ținut conform programei în sala bereriei Weifert în Panciova, participînd la aceea aproape 400 Români din jurul Panciovei, între cari multe dame, inteligenți și țărani.

La 10 ore precis, căpitanul orașului anunță adunării, că ținerea aceleia e comunicată autorității locale în regulă și se poate ține, după-ce delegatul comitetului ocupînd locul presial deschide adunarea prin o vorbire foarte acomodată și în termeni aleși, la care răspunde din partea celor prezenți preotul Nicolae Popovici, asemenea într-o vorbire însuflețitoare, salutînd cu bucurie înființarea despărțământului Panciovei și arătînd scopul „Astreii“. Președintele adunării numește notar *ad hoc* pe dl. Dr. George Miclea, avocat în Alibunar și cassar pe dl. Petru Stoica, funcționar de bancă din Satul-nou. Se face apoi înscrierea de membri, al cărei rezultat a fost, că s'a înscris un membru fondator cu 200 fl., patru membri pe viață a 100 fl., 20 membri ordinari a 5 fl. anual și 66 membri ajutători, solvind-se îndată taxele atât în număr, cât și în efecte de valoare astfel, că con-

tribuirea membrilor înscriși acum la „Asociațiune“, din acest despărțământ, întrece suma de 1000 fl. Acest rezultat frumos a surprins atât pe Români, cât și pe străinii ce erau de față. Urmînd alegerea directorului și a membrilor comitetului despărțământului, la propunerea dlui protopop T. Miclea s'aleg cu aclamație domni Dămian Popescu, director, membri: P. Tisu, Dr. P. Pența, Dr. A. Birescu, avocați în Panciova și Nicolae Popovici, preot în Alibunar. Ca delegați pentru adunarea generală la Deva s'au exmit membrii Dr. G. Miclea și Onoriu Conopan, ear' verificatori ai procesului verbal P. Tisu, Dr. P. Pența și Aron Bartolomeu. Președintele Dămian Popescu, mulțumind celor prezenți pentru sprigin închide adunarea, ear' preotul I. Neagoe mulțumește președintelui pentru conducerea adunării, precum și autorităților locale pentru bunăvoința ce o au arătat față de înființarea despărțământului.

Comitetul cercual încă a ținut îndată ședință, alegînd pe dl. P. Tisu vicepreședinte, pe dl. Dr. P. Pența notar, pe dl. P. Stoica cassar și pe Ioan Gaspar controlor. După adunare a urmat un prînz comun în grădina bereriei Weifert, cu care ocaziune nu au lipsit nici toastele îndatinate.

Așadar' în ținutul cel mai extrem chiar în fața capitalei Sîrbiei, avem acum un despărțământ al „Astreii“, bine organizat, care va aduce mari foloase poporului român din aceste părți.

Așa se fie!

Un membru.

Cronica zilei.

Sibiiu, 12 Aug. n.

Memento. 12 August: Liga culturală, secția Predeal, serată literară în Azuga. — Tinerimea studioasă, producțiune teatrală în Șinca-veche.

13 August: Sfințirea iconostasului în Ilva-mare și petrecere în fav. bis. gr-cat — Astra, desp. X. (Brad), adun. gen. în Rîșca. — Petrecere în Cut.

15 August: Terminul de concurs, compabil la „Iulia“ în Alba-Iulia.

Agata Bărsescu, după-cum anunțaserăm, a debutat Joi pe bina teatrului german din Brașov în rolul Alexandrei din drama de același titlu a lui Richard Voss, ear' ieri în drama „Therese Raquin“ de E. Zola. Despre debutul de Joi, „Gazeta Trans.“ scrie următoarele:

„Rolul, în care ni-s'a prezentat artista, a fost și de rîndul acesta unul din cele mai grele; însă ca totdeauna, d-șoara Bărsescu s'a achitat de el într'un mod splendid. A fost atât de perfectă în modularea organului seu puternic și în mișcări, atât de mare și neîntrecută în exprimarea suferinței, ce o causează lupta titanică dintre iubire și răsunare, încât nu odată publicul fu răpit și îndușat până la lacrimi. Interpretarea superbă și redarea perfectă a sentimentelor, de care e stăpînită o ființă, ce îndurase atâtea desamăgiri — cum e Alexandra din drama lui Richard Voss — n'a lăsat nimic de dorit. Sublim a fost momentul, în care artista, în rolul Alexandrei, își varsă focul iubirei de mamă și durerea și mustrarea ce o simte în urma unui amor nefericit.

În toate 4 acele artista sîrbătoare a ținut cu deservire înălțată atențiunea publicului asupra jocului seu maestos, și chiar la urmă, când Alexandra după atâtea peripeții, prin care a trecut, și vîzînd cum vieța ei nu mai are nici un rost, îi pune capăt prin opium și moare în brațele iubitelui seu, fiul doamnei Eberti, — d-șoara Bărsescu a micșat profund inima publicului prin redarea perfectă a suferințelor și chinurile unei ființe, care deși în agonie, este totuși pe deplin conștie de sine.

Deseară d-șoara Bărsescu va juca în piesa „Odette“ de Sardou.

Pentru masa studenților dela școalele române din Brașov, dl. Petru Broșteanu a dăruit 1 fl., ear' doamna Lucia V. Bologna, pe lângă cei 100 fl. dăruți în loc de comună pe cociugul soțului ei Valeriu Bologna, fost dirigent al filialei „Albina“ din Brașov, a mai dăruit acum 434 fl. 81 cr., sumă votată de institutul „Albina“ ca spese de înmormîntare.

Concurs școlare. Sînt de ocupat posturile învățătoarești la școalele din Cărbunari, Fănațe, Valenii-Someșii (protopresbiteratul Cetăței-de-peatră), Rîșnov (trei posturi), Vlădeni, Șimon, Poiana-Merului (2 posturi), Moiești-superior (protopresbiteratul Branului), Cămpeni, Certegea, Gârda-de-jos, Lăpuș, Lăzești, Neagra-de-jos, Ponorol, Șohodol-Peleș, Poiana-Valeverde, Vidra-medie, Vidra-de-sus (protopresbiteratul Cămpenilor) și Batiz (protopresbiteratul Devei). Sal. 300 fl. și accesoriile. Termin de concurs 30 zile.

Potop și grindină. Din Iacobeni ni-se scrie, că în 28 Iulie v. un viscol mare împreună cu rupere de nori și cu grindină a făcut mari devastări, aducînd la sapă de lemn mai ales pe locuitorii români. După încetarea furtunei nu se vedeau, decît caré cu grău răsturnate câte 3—4 din hotar până în comună și înoroite în șanțurile drumului și snopi risipiți. În comună mai multe șuri răsturnate și risipite din temeli și aproape toate edificiile descoperite. Prin grădini pomi rupți și scoși din rădăcini. Napasta o simt mai dureros Români, cari formează numai a cincina parte din locuitori și sînt săraci, susținîndu-se partea cea mai mare ca păstori la Sași și numai 15 familii au carul și plugul lor, și aceștia însă boi și cai nu au, ci prind în jug vacuțele de lapte. În sîrăcia lor și-au zidit biserică și școală, fără nici un ajutor străin, ci numai din repartiție, susțin pe preotul și învățătorul și împlinesc cele de lipsă la biserică și la școală tot numai din repartiție, „numai și numai, ca se fim și noi în rînd cu Români nostri și să nu fim de risu! altor neamuri“, — zice un bun creștin, care ne scrie despre napasta venită asupra comunei. Furtuna de Mercuri însă pe lângă celelalte pagube le-a descoperit și biserica și școala și a rupt și virful turnului.

Români cu stare bună materială ar face o faptă creștinească trimițînd nenorociilor ceva ajutor, ca să-și poată repara biserica și școala.

Partidul poporal ține mîne adunare de popor în Sziget-Csepe, sub preșidul contelui Zichy Aladár. Se vor ține poporului discursuri despre revizuirea legilor politice bisericești, despre „statul fără confesiune și politica bisericească“ și despre „presa creștină“.

Hoț domnesc. Intr'o trafică din Seghedin un anume K. M., controlor la calea ferată și om cu stare bună, a fost prins furînd țigări. Delincentul cumpăra zilnic câte două țigări „Regalitas“ și apoi rămănea în trafică să cetească gazetele; când nu-l observa nimenea înțelinde însă mîna și fura țigări. De rușine, și ca să prevină cercetarea disciplinară, K. M. și-a dat demisia dela calea ferată.

La silvanistica din Șemnit dintre 48 elevi înscriși pe anul 1898—9 numai 8 au făcut examenul cu succes. Români au fost înscriși 3 și toți trei l-au făcut cu succes bun.

Povoiu și grindină. Lunea trecută pe la orele 4—5 s'a lăsat asupra comunei Drăguș un mare povoiu împreună cu grindină, care a nimicit aproape de tot oveșele.

O cavalcadă cu sfîrșit tragi-comic. În 10 August între orele 6—7 dimineața, ca de obicei, au eșit călare copiii (cătănule) cu armăsarii dela herghelia din Sămbăta-inferioară, câte 15—20 la număr, în frunte cu baronașul Schönbberger, sublocotenent și câte cu un „führer“. Ajungînd în Voila la ospătăria preotului Șerban, dl. baronaș comandă câteva litre de sligovită și demandă copilor să bea. Copilașii s'au îmbătat cloș. În calea cătră casă drumul era sîmînat numai cu cătănule căzute de pe cal; abia 3—4 au sosit cu baronașul la herghelie, dar' și aceștia se legănuau în șeaună ca trestia bătută de vînt. Armăsarilor celor căzuți băteau drumul în dragă voo, ear' călăreții se tirăiau pe drum amețiți de cap și inconștienți, murdăriți de imalță și unii plini de sînge. Ajungîndu-l un Român l'a încercat pe car și l'a dus la casarmă.

„Furtuna“ dela Arad. „Epoca“ revenind la înfrățirea dela „Crucea-albă“ din Arad face concluzia, că „marele eveniment dela Arad“ n'a fost decît o furtună într'un pahar de vin.

Un medic bun. Ni-se scrie din Belean: „Reîntorcîndu-se între noi dl. Dr. Iulian Chitul, care trebuind a-și face miliția ne părăsise pe timp de 6 luni, petrec la spitalul militar din Cluj, este zilnic cercetat de pacienți chiar și de prin cele mai mari depărtări. Încerează și iubirea poporului și-a câștigat-o prin tractare adevărat părintească, îngrijindu-și pacienții cum își îngrijește mama copilul. Pe lângă aceasta îi și succede să vindece chiar și bolnavi de aceia, cari nu mai aveau nici o speranță de a se vedea sănătoși. Dintre multe casuri de acestea amintesc aci numai două: O copilă de 12 ani a economului Iosif Cocioiu din Belean, de 3 ani pătinea de un morb încă necunoscut nici chiar celor mai de renume medici. Tatăl ei a purtat-o la medici prin Bistrița, prin Dej ș. a., dar' nu au putut-o vindeca. Dr. Chitul îndată-ce a venit dela miliția a luat copilă la cură și în decurs de trei săptămîni a vindecat-o. Soția învățătorului pensionat I. Rusu din Șintereag, 20 ani a pătimit de un morb greu. A cerat și ea cu mulți medici, dar' fără folos. Dl. Chitul a vindecat-o în câteva săptămîni. Eată ce face știința, dacă o știe omul folositor!“

(D)

Hymen. Aurel M. Popovici, notar cerual, și Constanța Serb, fiica notarului N. Serb din Chitighaz, — logodiți.

Administrație rea. În urma unei arătări eșind la fața locului în comuna bisericească Sămbăta-inferioară protopresbiterul Iuliu Dan, a aflat în cea mai mare disordine socotilele bisericeii. S'a spus, ca toată averea să se reguleze, reînviindu-se obligațiile și cambile, ceea-ce s'a și făcut, și impunîndu-se epitropiei să chivernisească în ordine capitalele bisericeii.

Ciardașul Oltenilor. Duminecă s'a ținut în Voila petrecerea tinerimei studioase din Voila și jur, favorizată de timp foarte frumos, dar' cercetată de public cam puțin. Cătră orele 4—5 s'a jucat Călușeri și Bătuta de 13 tineri îmbrăcați frumos și împodobiți cu mîndrul tricolor. Durere însă, că tricolorul românesc a fost necinstit prin jucarea csárdás-ului sub conducerea notarului Bența din Belean. Călușeri cu tricolor să joace csárdás! Rușine! Făcîndu-se seară, petrecerea s'a continuat din partea tinerilor în ospătăria părintelui Șerban.

Hoție la depoul militar. Zilele trecute soldații de pază dela depoul militar din Budapesta au fost prinși în flagrant când încercaseră deja două caré cu cerge și cearșafuri, în preț de 40.000 fl., spre a le duce unui cunoscut comerciant, care de mai mult timp cumpăra pe sub mîna obiectele furate. S'a constatat, că soldații se îndeletniceau de mai mulți ani cu furarea, făcînd erarului pagubă de peste 100.000 fl.

Luptă pentru moarte. Zilele trecute veduva lui Ștefan Tóth din Arad s'a aruncat înaintea trenului ce venia de cătră Seghedin. Observînd-o păzitorul, a alergat și a depărtat-o de pe traseu; femeia însă s'a smuls din mîinile lui și s'a urcat de nou în calea trenului. Încleștîndu-și mîinile pe sine nu se lăsa să fie depărtată, ear' trenul se apropia tot mai tare. Vîzînd, că pericolul e iminent, păzitorul a dat signalul de pericol și trenul s'a oprit. Dusă la poliție, femeia a mărturisit, că voia să se sinucidă din cauza miseriei.

Știri mîrunte. Zilele trecute secretarul ministerului de agricultură a cercetat herghelia dela Sămbăta-inf. și Voivodeni.

— În Șag (comit. Timiș) grasează epidemia de rîmători. Comuna e pusă sub carantină.

— Eugen Kölbng, profesor de filologia engleză la universitatea din Breslau, a murit alaltăieri în Herrenal.

Ultime știri.

— Prin fir telegrafic. —

Budapesta, 12 August n. Sfințirea monumentului Hentzi a decurs în liniște. Principele Lobkovitz, comandantul de corp, a ținut vorbire frumoasă armatei, accentuînd datorința de a onora pe cei căzuți în războaie. M. Sa a fost reprezentat prin Arhiducele Iosif.

Maghiarii independenți au mers la monumentul honvezilor și au depus coroane.

Paris, 12 August n. Derouledé a fost arestat azi-dimineață.

Drezda, 12 August n. Guvernul desminte știrea despre ordonanța în chestia numelor de localități din Ardeal.

La

Abonament lunar

pentru

August st. vechiu

învită

Administrația ziarului „TRIBUNA“.

Tribuna Literară.

INFORMAȚIUNI.

„Revista Economică“, organ pentru societăți financiare și comerciale. Apare în Sibiiu la 10 a fiecărei luni. Director: Dr. Corn. Diaconovich. Prețul de prenumărare: Pentru Austro-Ungaria: pe an 5 fl.; pentru România: 12 lei. Abonamentele se primesc numai pentru anul întreg. Anul I, nr. 8 din 10 August 1899 are următorul cuprins: Lipsa unei școale de agricultură, de S. — Calcularea intereselor la excomptul de cambii. — Titlurile de rentă grupate în buletinul oficial al bursei din Viena sub A. B. și C., de Iuliu Popescu. — Agricultură. — Afaceri de asigurare, de E. Borcia. — Revista financiară. — Cronică. — Învățământul economic. — Literatură economică. — Trageri la sorți. — Amortisări. — Burse. — Inserțiuni.

Societ. „Andreiu Șaguna“.

Raportul general al comitetului despre activitatea societății „Andreiu Șaguna“, cu finea anului 1898/99.

(Urmare).

B) În special.

Societatea „Andreiu Șaguna“, ca corporațiune culturală în special a desbătut în ședințele sale 7 operarte lucrato de membrii ei, dintre cari a primit pentru foaia „Musa“ numai 5:

1. Mijloacele, prin cari se asigură propășirea unui popor, disert. de Ilie Hociotă, vicepreședinte.

2. Despre influențele binefăcătoare ale calamităților asupra omului, de Nicolau Șandru, cl. a. al II-lea.

3. Rolul nesdrăvanilor în poveștile noastre poporane, disert. de Nicolau Comănicu, cl. a. al III-lea.

4. Legenda „Soarele și Luna“, ca document despre originea română a poporului român, disertațiune de Sebastian Stanca, cl. a. I-a.

5. Progresul, ca rezultat al varilor trebuințe omenești, de Nicolau Rusu, cl. a. al III-lea.

Dintre operate 3 au fost de cuprins filosofic și 2 de cuprins literar. Toate au fost însoțite de criticele comitetului și ale societății. Dintre operatele primite de societate 3 au fost admise în concurență pentru ședința festivă, 2 numai pentru foaia „Musa“, ear' 2 neocorespunzînd s'au respins și s'au restituit autorilor. Aceste două au fost:

1. Caracterul și formarea lui.

2. Miles gloriosus, traducere din latinește.

Pe lângă operatele amintite societatea a desbătut mai multe produse poetice, parte originale, parte traduceri, dintre cari unele au fost primite, altele însă fiind mai slăbuțe s'au înapoiat autorilor. Toate operatele și produsele poetice primite de societate au fost induse în foaia societății „Musa“, din care în anul acesta au apărut 9 numeri. Ca în trecut așa și în anul acesta s'a declarat din partea membrilor și mai multe poesii.

Afaceri administrative interne.

Dintre afacerile mai remarcabile de acest fel amintim următoarele:

Societatea în anul acesta a desbătut și înaintat spre aprobare autorității superioare un nou proiect de statute, care a fost compus încă în anul trecut, dar' din lipsa de timp s'a amînat pe anul de față. Mai departe s'a compus și aprobat de societate un regulament special pentru administrarea și folosirea bibliotecii. S'au vîrui de nou salele: atât cea de lectură, cât și cea pentru bibliotecă, s'au făcut uși nou la ambele și s'au vîpsit ferestrele și dulapurile de cărți, pe scurt s'a îngrijit, ca salele acestea să devină cât mai corespunzătoare menirii lor.

Pe lângă acestea s'au completat numeri, cari au lipsit din cărțile bibliotecii, s'a mai cumpărat un număr frumos de cărți nou și s'au compactat pe lângă cele nou și cele deteriorate.

Celelalte afaceri administrative interne ale societății fiind de o natură secundară le omitem aici. Cel-ce se interesează de ele le poate cunoaște din procesele verbale ale ședinței societății. (Va urma).

Sosiți în Sibiiu.

La 12 August n. 1899.

Hotel „Împăratul Romanilor“: Contele Bethlen din Nadeșul-săseș, contele Norman din Postelke, baroneasa Szentkreszty cu fiica din Husoséu, proprietari; d-na Roth cu fiul din București, d-na Elekes cu fiica din Cluj, privatier; Lengyel, sublocotenent din Șorogin; Pekanovici, Tabery, din Oradea-mare, ingineri; Glăjar, locotenent din Brașov; Klandy, sublocotenent, Goldstein, Knab, Csoknyay, din Budapesta, comercianți, Haltrich din Reghinul-săseș, Gruber, Hebenstrat, Weissberg, din Viena, comercianți.

Hotel „Neurhrer“: D-na Papp, privatieră din Săcărîmb; Csikor, musician din Cluj.

Hotel „Meltzer“: Persan cu soția din Brăila, Csérkes din Lunca, comercianți; Poplăcian, oficial din București; Pécourariu cu fiul, preot din Tiur.

Med. univ.

Dr. Alex. de Vaida-Voevod,
medic român.

[231] 5—15

KARLSBAD,

ALTE WIESE, „GOLDNE KRONE“.

Bibliografie.

A apărut:

Memoriile prințului Nicolae Șuflu, mare logofăt al Moldovei — 1798—1871, un volum scris în limba franceză și publicat de dl Panaioti Rîz, a apărut în Viena zilele trecute. Volumul cuprinde patru părți și un număr de anexe. Interesează mai ales pe cei ce se ocupă de istoria relativ contemporană a României.

Propedeutica filosofică pentru învățământul secundar, de Greg. Pletos, profesor în Năsăud. Partea I, psihologia empirică, cu un adăug: bucată de lectură psihologică, — carte aprobată de ministerul cultelor și instrucțiunii publice ca manual pentru școlile medii. — Preț 80 cr.

Situațiunea școlară a liceului „S-tii Petru și Paul” din Ploiești pe anul școl. 1898—99, sau în limbajul nostru, **programa liceului** pe anul școlar amintit mai sus, conținând discursul directorului, Ioan Nicolescu, rostit cu ocaziunea distribuirii premiilor la sfârșitul anului, răspunsul prefectului Petru Th. Sfetcu al județului pe al cărui teritoriu se află liceul și date școlare.

„Naționalitatea”. Societatea noastră „Tipografia” a scos într-o elegantă broșură interesantului studiu de **Max Nordau** despre „Naționalitate”. Valoarea acestui studiu este cunoscută cetitorilor noștri limbajul frumos în care „Rosmarin” al nostru a știut să-l îmbrace și gustat deja de cetitorii noștri, căci în „Tribuna” s-a publicat mai întâiu. Vorba era numai ca interesante observațiuni originale ale genialului autor să nu rămână respirate prin atâția numeri de ziar, ci să fie colectate într-un mănunchiu, mai accesibile la citit și meditat. Aceasta a împlinit-o „Tipografia” cănn a repărit articolele din „Tribuna” în broșura de față. În estensiune de 40 pagini tipărite frumos pe hârtie fină, această prețioasă broșură se trimite francat pentru 25 cr. A se adresa la librăria „Tipografia” societate pe acțiuni în Sibiu.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, se află de vânzare următoarele noutăți musicale:

Hora înfrățirii pentru piano de P. G. Nătescu	fl. —75
La tunc copilă dragă. Romanță de Dorianu	—50
Toujours avoie argent. Polca franceză pentru piano de Sig. Paulmann	—50
La blonde. Polca mazuca pentru piano de Sigismund Paulmann	—50
Turda. Marș patriotic de Paulmann	—25
Hora reginei. De Sig. Paulmann	—25
Serba păpușelor. De Sig. Paulmann	—25
Marș turecesc. De Sig. Paulmann	—25
Intermezzo pentru piano de M. Capșa	—50
Les fleurs de Mai. Valse de Ant. Cirillo	—1—
Serba ofierilor. De C. Dimitrescu	—50
La fille du Marin Vals de Ivanovici	—1—
Daisy Bell. Valse (All Right) de C. Kaps	—75
Liniste. Vals pentru piano de Dimitrie St. Cristide	—1—
Am plâns. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Chirillo	—75
Siagurătatea. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Chirillo	—75
Claire. Polca pentru piano de Alph. N. Ochialbi	—25
Institutele-Unité. Vals pentru piano de Carol Decker	—1—
Serba Bucureștilor, pentru piano de Const. Dimitrescu	—50
Serba mirilor. De Const. Dimitrescu	—50
Iubileu. Marș de Gh. Fontino	—75
Surorile. Horă de Gh. Fontino	—50
Elisa. Polca franceză de G. Ionescu	—50
Séphir. Polca mazuca de G. Ionescu	—75
Souvenir de Zürich. Polca mazuca de Anton Kneisel	—50
Gas de quartet original. De Mayer Lutz	—50
Pavotte de la Princesse „Marie” de Michel Margaritescu	—75
Ai plâns și tu vr’odată? Romanță pentru voce și piano de Ernest I. Alexandrescu	—50
Nu înțeleg. De E. I. Alexandrescu	—50
Pictoriilor. De E. I. Alexandrescu	—50
Un fir electric. De E. I. Alexandrescu	—75
L’Affection. Polca franceză pentru piano de C. D. Belortu	—40
De Brăila à Gènes. Galop pentru piano de C. D. Belortu	—50
Serba Bucureștilor, pentru voce și piano de Ioan D. Burlan	—50
Serba Bucureștilor, pentru voce și piano de Ioan D. Burlan	—50
I. Villacrosse. De ce „mi-ai zis odinioară, romanță	—75
Radu D. Rosetti. E vre-un loc uitat de oameni, reverie pentru voce și piano de I. Pășchil. L’Amidie, vals	—1—
R. van Saanen, cuvinte de M. Eminescu	—75
Doina codrului	—75
Ioan D. Burlan. Amintiri din Breasta, serba pentru piano	—50
I. Braunstein. Réve du Matlot, vals pentru piano	—1—
G. Vasiliu. Freacățul Zăvoilului, horă	—75
C. Felix. Cuvinte de I. Dorianu. Vals conjugal pentru voce și piano	—50
I. Pășchil. Cuvinte de I. Dorianu. Așa „mi-e scris, romanță pentru voce și piano	—50
F. Domeier. Soirées de Bucarest, vals	1,50

La comanda din afară se adaugă pentru porto postal încă 5 cr. „ear” pentru expediție recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranță expediției recomandăm modalitatea din urmă.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 12 August n. 1899.		
Hârtie-moneta română	Cump.	9.97 vând. 9.42
Lire turești	—	—
Imperiali (15 R ^o aur)	—	18.85 „ 1.95
Ruble rusești 100 à	—	126.— „ 127.—
Galbeni	—	5.61 „ 5.66
Napoleon-d’ori	—	9.49 „ 9.55
100 Marce germane	—	58.45 „ 58.80
Livre sterling	—	11.92 „ 12.02

Bursa de Budapesta.

Din 10 August n. 1899.		
Renta de aur ung. 4%	—	118.50
„ „ 4%	—	96.40
„ „ val. cor. 6%	—	120.75
Împrumutul căilor ferate ung.	—	120.20
Bonuri rurale ung.	—	94.75
„ „ croate-slavone	—	96.—
Obligațiunile desp. regalilor	—	100.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	—	14.25
Renta de hârtie austriacă	—	100.10
„ de aur austriacă	—	100.—
„ de aur austriacă	—	118.50
Losuri austriace din 1890	—	137.50
Acțiunile băncii austro-ungare	—	903.—
„ de credit ung.	—	892.25
„ de credit austr.	—	389.25
Scrisuri fonciare ale institutului de credit și economiei „Albina”	—	102.—
Argintul	—	5.67
Galbeni împărătești	—	5.55
Napoleon-d’ori	—	9.55
Mărci 100 imp. germane	—	58.90
London 10 Livre sterlingi	—	120.65

Bursa de Viena.

Din 10 August n. 1899.		
Renta de aur 4%	—	118.60
Renta ung. v. c. 4%	—	96.40
Împrumutul căilor ferate ung.	—	120.50
Bonuri rurale ung.	—	94.50
„ „ croate-slavone	—	96.5
Renta de hârtie austriacă	—	100.15
„ „ argint austriacă	—	100.10
„ „ aur austriacă	—	118.60
Losuri austriace din 1890	—	137.25
Acțiunile băncii austro-ungare	—	906.—
„ de credit ung.	—	891.—
„ de credit austr.	—	391.40

Bursa de București.

Din 28 Iulie v.		
5% Renta perpetuă	4% Fonc. rur.	88 1/2
5 „ am. 1881 100%	5 „ urb. Buc. 91 1/2	
5 „ „ 1892 100%	5 „ „ Iași 87	
5 „ „ 1893 100%	Banca Naț. 2715	
5 „ „ 1894 87 1/2	„ Agricolă 357	
4 „ „ 1898 89 1/2	„ României	
4 „ „ 90.94 90	„ de scont 328	
4 „ „ 1896 92	Dac. Rom. 444	
4 „ „ 1898 92	Nationala 464	
Convertite rurale.	Patria	
5% Obl. c. B. 1883	Construcții 77	
4% „ „ 1890	Basalt artificial	
5% „ „ 1895	Tramv. nou	
5 „ Fonc. rur. 95	Baia centrală 134	

Pentru redacție și editură responsabil: Andrei Baileș.
Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Pentru dame și domni:
Inele de aur

de 14 carate, întărit cu argint de 13 loturi, cu superbe imitații de briliante, perle, rubine și de o radare cu adevărat surprinzătoare. Pentru durabilitatea lor perpetuă, întocmai ca și cum ar fi de aur veritabil — garanție în scris. [226] 2—6

Nr. 191. Inel de briliante în imitație, cu similitudină liante, fl. 2.40.

Nr. 22. Inel-aliață, cu în imitație, cu similitudină liante, fl. 1.90.

Nr. 117. Inel de dame, modern, cu imitații de tur-chize, fl. 1.75.

Nr. 142. Inel-marquis, cu similitudină liant, fl. 1.75.

Nr. 145. Inel-excelenț, cu similitudină liant, fl. 1.75.

Nr. 37. Inel-lord, cu imitații de tur-chize, fl. 1.95.

Acestea ca inel de logodnă, fl. 1.20.
Ca măsură este deajuns o făcuță de hârtie.
Spediri cu ramburs din partea casei de speditură
Alfred Fischer,
Viena, I., str. Vulturului (Adlergasse) nr. 10.
Banii pentru obiectele cari nu convin se restituie.

BĂILE LIPIK

în Slavonia.

Unicul izvor cald alcalic cu conținut de iod (64° C.) pe întreg continentul.

Dela 1893 stațiunea căii ferate a văii Lonja (calea Dugoselo). Afară de aceea stațiune a căiei ferate sudice Pakrac-Lipik (tarif de zonă). Premiate: Budapesta, Viena, Londra, Roma, Bruxella. Salon de cură, cafea și restaurant elegant, parcuri mari, popicarie, excelente hoteluri de cură, luxoase case de scăldă, luminare electrică.

La boale de reumă, gicht, ischias, dureri în oase, cataruri de toate soiurile, boalelor de sânge etc. sunt neîntrecute.

Medicul oficial al băilor: **Dr. Bartolomeu de Szemerey.**

Speditură de apă termală de iod direct dela izvor, mai departe prin

L. Édeskuty, Mattoni & Willie, Budapesta,

oam și prin

S. Ungar și Heinrich Mattoni, în Viena.

Ori-ce fel de informațiuni dă

Direcțiunea băilor din Lipik.

[232] 3—3

Croitorul (Zuschneider) de Viena

Vasile Corvin

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 29, în curte,

are onoare a vă avisa, că cine dorește să poarte haine civile ori militare: elegante, frumoase și bine așezate pe trup, se poartă a comanda la dînsul.

Toți p. t. clienții vor fi perfect mulțumiți.

[245] 1—2

În viața întreagă

nu vi-se mai dă rara ocaziune de a pute ave pentru

numai 3 fl. 50 cr.

următoarea grandioasă colecție de obiecte:

15 obiecte 3 fl. 50 cr.

15 obiecte 3 fl. 50 cr.

1 Orolog de buzunar reform-anker-remontoir, umblând punctual, cu garanție de trei ani.

1 lanț de goldin veritabil.

2 inele imitațiune de aur, în cel mai nou facon cu similitudină.

2 butoni de manchetă, aur-duble galosat cu incizitoare mecanică.

1 foarte frumos ac de broș pentru dame.

3 chamișete (butoni de cămașe).

1 buton-patent pentru guler de cămașe.

1 foarte elegant ac de cravată.

1 tie (cutie) pentru orologi anker.

1 oglindă de buzunar în etui.

1 ac pentru bluze, aur de facon.

Toate aceste 15 obiecte de bijuterie la oaltă cu orologiul anker-remontoir costă numai

3 fl. 50 cr.

Trimerile se fac fiecăruia pe lângă rambursă (Nachnahme).

În cas de a nu conveni obiectele, banii se vor restitu cu cea mai mare promptitudine, așa că pentru cumpărător este exchișă ori-ce riscare.

Se capătă exclusiv numai dela firma de ciosornicarie [242] 1—6

Alfred Fischer,

Viena, I., Adlergasse nr. 10.

C. CLEMT,

fabrică de jalușii,

Braunau în Boemia,

recomandă noile sale jalușii, rulete și obloane de lemn, de 6-ori premiate.

Preț-curenturi gratis.

Agenti

[233] 2—5

pentru mușterii privați se caută pretutindenea.

„Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu.

Un băiat

deștept, din casă bună, cu cel puțin 2 clase gimnasiale ori reale se primește imediat ca **învățăcel** la „Tipografia”, societate pe acții în Sibiu.

Schimbare de local.

Prăvălia pentru articoli de modă și manufactură

a lui

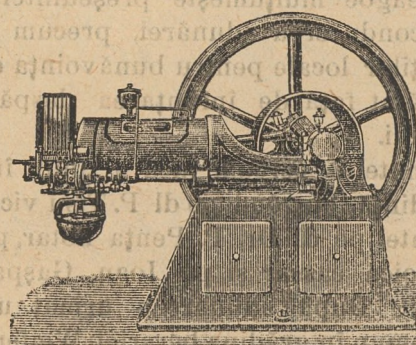
Friedrich Baumann

se află acum în

[235] 2—6

strada Cisnădiei nr. 2

in apropiere de hotel „Împăratul Romanilor”.

Important pentru toți!

Prin sentirea legală de dare a benzinelui pentru lucrări industriale, precum și pentru economie este renumitul nostru

motor original „Otto”

pentru benzin

cea mai ieftină putere motorică.

Langen & Wolf,

fabrică de motor,

Viena, X., Laxenburgerstrasse 53.

Locomobilul benzin „Otto”

este cea mai bună și cea mai ieftină putere motorică, pentru ori-care economi.

Fără mașinist, fără schintei, fără nici un pericol de foc.

Informațiuni, prospecte etc. gratis.

[159] 11—52

Representant pentru Transilvania: **Andretu Török**, fabrică de mașini agricole, Sibiu.

Prima fabrică de mobile în Sibiu

Fritz W. Elges,

Fabrica: strada Sărei nr. 37.

Deposit: str. Cisnădiei nr. 30.

Telefon 37.

Telefon 46.

Cel mai mare stabiliment de mobile pentru

SALON,

REFECTOR,

DORMITOR.

Numai fabricate proprii, în tot felul de stil, sau după desemnuri.

Aranjează locuințe întregi.

Specialist pentru lucrări bisericesti orientale:

fruntare, altare, străni, pictură bisericească etc. etc.

Mobilier pentru școale și aranjament intern pentru biserici noi.

Primește lucrări pentru edificii și montări de localuri, hoteluri, cafele, decorațiuni de tot felul etc. [169] 7—50

Liferant al căilor ferate ungare.

Turnătoria de clopote și fabrică de scaune de fer pentru clopote

Antoniou Novotny

în Timișoara-Fabric,

[8] 15—24

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanția de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în ori-ce parte, îndată-ce clopotele sunt bătute de o lăture prin ceea-ce sunt mântuie de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

dé mine inventate și mai de multe-ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu.

Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut, — ca și spre turnarea de toate de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

La expozițiunea millenară în Budapesta 1896 premiat cu medalia cea mare millenară.

Preț-curenturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.